

BÉCSI POSTA

A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG KULTURÁLIS ÉRTESÍTŐJE
Új sorozat, IX. évfolyam, 1. (65.) szám

Bécs, 2014 január

Kászoni Zoltán

Kedves olvasó!

Átléptünk, íme, 2014-be, egy olyan évbe, amely számos, a magyarság szempontjából is fontos eseményt tartogat számunkra -- mint például választások nagy-Magyarország szinte valamennyi területén --, s amelyet ugyanakkor számos kerek évforduló is fémjelez, mint például a trianoni tragédiához vezető első világháború kitörésének századik évfordulója.

Tiszteletbe tartván az arányokat - természetesen -, idén a Bornemisza Péter Társaság is szerény évfordulónak néz elébe: néhány hét múlva kereken tíz esztendeje lesz, hogy a Szépfalusi István és Márta - emlékük előtt mélyen meghajolunk - halála után árván maradt Társaság élére - rövid elbizonytalanodás után - új vezetőséget választott meg, Dr. Bartók Miklós BPT elnök vezetésével. Ezt a pillanatot idézi fel a jelen lapszámunk 6. oldalán újraközölt két írás.

A BPT és a Bécsi Magyar Evangélikus Gyülekezet - a Szépfalusi hagyományhoz híven - nagy lelkesedéssel közösen látott neki a feladatok ellátásához, noha munkájuk sikerességére, kitartásukra nem volt semmiféle garancia. Ezt a bizonytalansággal keveredő lelkesedést tapintotta ki a jó költőkre jellemző érzékkel az új vezetőség alatti BPT első vendége - akit bécsi előadására még Szépfalusi Márta hívott korábban meg -, Egyed Emese, kolozsvári költő és egyetemi tanár, aki fellépése után a következő sorokat írta be a Társaság emlékkönyvébe:

*A pillanat talán kivételes
ma könnyű fénnel telt meg az eresz
ma cinkék, csízek szónokoltak*

Virágvasárnap

*És ki prédikál holnap?
És találkoznak-e a jó barátok
a rég nem hallott
a régesrég nem látott
szívünknek kedves társakkal is?*

Holnap?

*Bécsben a nárciszok
rendre bomolnak
És új korszak kezdődik*

Nos, tíz esztendő telt el azóta, s noha ritkulan soraink, mind a Társaság, mind pedig a Gyülekezet - még ha 2006. óta külön utakon is - nem adta fel, s továbbra is a közösség-megtartás és -építés, a magyarságtudat megőrzésén, a magyar kultúra ápolásán munkálkodik töretlen lendülettel.

Voltak célok, amelyeket a BPT nem, vagy nem egészen úgy érte el, ahogyan a kezdetben remélte. Ilyen például az ifjúság szélesebb bevonása a munkánkba, amely eddig egy kicsit "kurtára" sikeredett. Lehet, hogy a Társaság nemrég megalakult és sikeresen működő színi társulata segít bennünket majd ebben.

A BPT elmúlt tíz esztendejére azonban mégis a sikerrel elvégzett feladat a jellemző - tanúság rá a több tucatnyi író, képzőművész, zenész, történész, vagy tudományok jeles képviselője, akik mindannyian nagyon szívesen fogadták el meghívásainkat, távozásukkor mindig jelezvén, örömmel látogatnának el ismét Bécsbe, a Capistrangasséra. Tanúság rá az is, hogy a BPT estjein egybegyűlő közönség s az estek szervezőinek száma - ha nem is nőtt látványosan -, ám nem apadt, a korszakunkra oly jellemző "centrifugális erő" ellenére sem.

Tíz év után biztonságot ad ez a BPT-nek, bizonyosságot, hogy munkája nem hiába való, s eltökéltséget, hogy munkáját töretlen lendülettel folytassa az elkövetkezendő években is.

Sikereinket köszönjük minden együttműködőnknek, a szervezőktől kezdve, az előadóinkon át, egészen az előadásaink látogató közönségig, s Önnek is, kedves olvasó!

"A közönség mindig érett a humorra"

Koncz Csaba interjúja Litkai Gergellyel -- részletek

-- *Miért lettél humorista, hiszen egészen más területen, a jogon végeztél?*

-- Korábban lettem humorista, mint jogász. Egyszerűen azért, mert szeretek vicces dolgokat csinálni. Ez egy olyan foglalkozás, aminek a definíciója, hogy valaki közönség előtt vicces dolgokat tesz vagy mond. Optimális kombinációnak bizonyult, hogy valamit szeretek csinálni és még fizetnek is érte. Ugyanakkor, a jogi pályát sem hagytam el teljesen, ügyvédként dolgoztam. Tagja vagyok a Kamarának, csak jelenleg szüneteltetem ez irányú tevékenységemet, mivel a Comedy Central-nak vagyok a főszerkesztője. Ezt munkaviszonyban teszem, ami jogilag összeférhetetlen, hiszen egy ügyvédnek függetlennek kell lennie.

-- *Hogy kezdődött? Mindig te voltál a társaság központja?*

-- Nem voltam sosem a társaság központja. Voltak alkalmak, akkor elvállaltam a műsorvezetést, vagy ha vicceset kellett mondanom, ezt tettem. Kiálltam, elmondtam valamit, nevettek. Ennyi. Innen derült ki számomra, hogy működik.

-- *A családod, az ügyvéd kollegák mit szólnak, hogy jogvégezt emberként végül is a humorra adtad a fejed?*

-- Különösebben semmit. Bármikor visszatérhetek az adás-vételi szerződések színes világához, ha úgy alakul. Ezért is tartottam fenn a kamarai tagságot. Mindig jó egy polgári foglalkozás háttérként. A kollegák többnyire nem is tudták, hogy a jog mellett mivel foglalkoztam. Egyébként meg az ügyvédek általában kultúremberek, mindenkinek van valami hobbija. Anekdótákat gyűjt, vadászik, golfozik, focizik, vagy humorral foglalkozik. A különbség csak annyi, hogy ezt az ember közönség előtt űzi. (...)

-- *A stand-up comedy Amerikában régóta népszerű műfaj. Hogyan jött az ötlet, hogy ezt itthon is meghonosítsátok?*

-- Többen próbálkoztak vele előttünk is, csak kevés sikerrel. Arday Tamás ötlete volt, hogy csináljunk egy stand-up comedy klubot. Szólt nekem, megcsináltuk. Sáfár Zoltán volt a harmadik, aki biztosította a helyet – a Godot Kávéházat –, így indult el Dumaszház, a maga hódító útján. Szerintem akkor működik jól valami – egy humoros vállalkozás vagy fagyizó, mindegy –, ha jól átgondolt jogi és üzleti alapokon nyugszik. Mindkettővel foglalkoztam, normálisan, kiszámíthatóan, tervezhetően tettük le az alapokat és működött. Minden csak átgondoltság kérdése.

-- *Létezik olyan vélemény, miszerint az előző próbálkozásoknál még nem volt elég érett a közönség ehhez a műfajhoz, Ti pedig jókor voltatok jó helyen...*

-- Ezt nem lehet az éretlenségre fogni. A közönség mindig érett a humorra. Egyébként sem kell különösebb érettség ahhoz, hogy ha valaki oda áll eléd, vicceket mond, akkor ne vess rajta. Ez nem a közönségen múlott, nem is múlik rajta semmi. Ha valami jó, akkor arra az emberek el fognak menni. Ráadásul a közönség nagyon könnyen kordában tartható és kiszámítható közeg, itt Magyarországon és az egész világon is. Minden azon múlik, mivel próbálsz megnyerni magadnak azokat, akik néznek, hallgatnak téged. A színházak is jól működnek, hiszen mindig telt ház van. Nyilván, amikor ezzel a kezdeményezéssel álltunk elő, bíztunk benne, hogy erre fognak majd seregleni az emberek.

-- *A stand-up comedy eredetileg szubkulturális jelenség volt. Miként változtatták meg ezt a tévéműsorok, a népszerűvé vált humoristák, illetve az, hogy most ez a divat?*

-- Maga a stand-up comedy egyáltalán nem szubkulturának szól, abszolút tömeg műfaj. Vannak benne olyanok, akik szubkulturának szólnak, nekik megvan a saját nézőközönségük. Viszont azzal, hogy a műfaj bekerült a médiába, és egy csomóan közülük mégis megőrizték ezt az egyedi hangot, mondhatjuk, hogy a szubkultúra válik a tömegkultúra részévé. Tehát az emberek humorérzékét, humor iránti elvárását is módosítja, és ezzel mindenki nyer. Szerintem ez nem divat. Ahogy például a mobil telefon vagy a benzinkút sem divat, hanem valamiféle szükségletet elégít ki. Ugyanígy a stand-up comedy is egy piaci rést talált meg. Az emberek elmennek valahova, hogy ne vessenek, jól érezzék magukat, szórakozzanak, ez normális igény. Így akarják eltölteni a szabadidejüket. Újdonság, többen használják, divatos is, de ez legfeljebb az átlagos fogyasztás fölé emeli a fogyasztását ennek a kulturális jószágnak. Később egy normális szinten ez akkor is megmarad, ha nem lesz a tévében, vagy nem lesz már annyira divatos.

-- *Mennyivel nehezebb frissnek, aktuálisnak, viccesnek maradni amióta a tévében is szerepelsz, szerepeltek?*

-- Egy magyar stand-up humoristának, körülbelül, ötször olyan gyorsan kell megújulni, mint egy amerikainak, vagy egy németnek. Ott egy előadónak évente, vagy két évente van egy műsora, amivel végig harknizta az országot, majd a legjobban sikerültet rögzítik, és az adásba kerül. Nálunk ez nem így van. Kicsi az ország, kevesen vagyunk, így jóval több munkát igényel, hogy valaki a felszínen maradjon, vagy legalábbis újdonságokkal tudja meglepni a nézőket. (...)

-- *Mennyiben tanulható a humorista szakma? Vagy ez csak a tehetségen múlik?*

-- Tanulható valamelyest persze. A tehetség amúgy is megfoghatatlan dolog. Olyan ez, mint az írás. Mindenkit megtanítanak írni az iskolában, meg fogalmazást kell beadni, szövegeket alkotni, mégis kevesebből lesz híres író. Ugyanígy van a humorral. Mindenki tud viccet mesélni, bárki lehet jópofa, de azért jó humorista még kevesebb lesz, mint híres író. (...)

-- *Milyen tanácsot tudsz adni annak, aki szeretné kipróbálni magát ebben a műfajban, belevágná, de eddig nem volt lehetősége, vagy nem mert? Mivel indítanád útnak?*

-- Először is írjon. Ne csak tizenkét vicces sztorija legyen, amitől a társaságban meghalnak a röhögéstől és viszonylag józan vadidegenek előtt is sikeres lehet! Vegye komolyan! Ha már emberek pénzt fizetnek azért a tehetségkutatón, hogy őt megnézzék, vagy én odamegyek, végighallgatni, elolvasni az írásművét, akkor készüljön föl. Gondolja át, ő min nevetne - a saját történeteinek kívül is -, és ne a magyar anekdota kincs és internet-társadalom legjavával álljon oda! Ez, mondjuk, szerzői jogilag sem lesz elfogadható részünkről.

(dumaszház.blog.hu, 2011. március 18.)

MEGHÍVÓ

a Bornemisza Péter Társaság februári rendezvényére

Meghívottunk:

Litkai Gergely

író, szerkesztő, forgatókönyvíró,
a magyar standup comedy egyik megteremtője

Farsangi humoros est

2014. február 2.-án, vasárnap, d.u. 17:30 órakor
Az előadás helyszíne: Bécs 6., Capistrangasse 2/15

Litkai Gergely (Budapest, 1976.) Főszerkesztő, író, konferanszié, és forgatókönyvíró, a magyar stand-up comedy egyik megteremtője és sikeres előadója. Végzettségét tekintve jogász.

Háttérember, aki azért a fényre is vágyik. Tévés, rádiós, álhírportális ötletgazda. Egy dobozni Bonbon-díj büszke tulajdonosa. A legmagasabb Karinthy-gyűrű-hordozó.

Az ember, aki nem szeretne bungee-jumpingolni, akit nem érdekel a kanyoning. A családapa, aki szabadidejében skanzent látogat, könyvet olvas, vagy ír. Tehetségkutató, de nem részecske-gyorsító. A sztár, akit ritkán szólítanak le az utcán.

A Comedy Central ex-főszerkesztője, a Rádiókabaré állandó szerzője, előadója és egyik szóvivője.

A Dumasínház társulatának vezetője, atyja, Jedi-, és Yoda-mestere, tanácsadója, nagy fehér főnöke, háttérembere és mentora.

Farsang - Farsang - Farsang - Farsang - Farsang - Farsang.

Magyar farsangi népszokások

A farsang Magyarországon vízkeresztől (január 6.) a Húsvét vasárnapját megelőző 40 napos böjt kezdetéig tart, azaz "húshagyó keddig", vagy "hamvazószerdáig". Magyarországon a farsang - elsősorban német hatásra - a középkorban honosodott meg, de társadalmilag különböző módon: míg a királyi udvarban jelentős volt az itáliai hatás, a városi polgárság és a falusi lakosság körében inkább a német hatás dominált.

A farsang zajos multságait egy ősi hiedelemnek tulajdoníthatjuk: a középkorban azt hitték az emberek, hogy a tél utolsó napjaiban - amikor rövidek a nappalok és hosszúak az éjszakák - a nap elgyengül, és a gonosz szellemek életre kelnek. Vigalommal, jelmezes karneváli felvonulással, boszorkánybábu-égetéssel akarták elűzni ezeket. Egyes helyeken tüzes kerekeket görgettek, mert azt remélték, hogy a földi tűz segíti a napot, hogy újra erőre kapjon. Eleinte azért öltöztek ijesztő jelmezekbe, hogy elűzzék a halált, a rosszat és a hideget.

Ezekhez a napokhoz, a karácsonyi ünnepkör után a leggazdagabb szokáshagyomány kapcsolódik. Legjellemzőbbek az álarcos, jelmezes alakoskodók, és a multság színhelyén vagy házaknál előadott dramatikus játékok (halottas-, lakodalmas-, betyár-játék). Mohács környékén ma is élő hagyomány a délszláv eredetű alakoskodó felvonulás, a "busójárás".

Játékok

A farsangi alakoskodás Magyarországon a XV. század óta ismeretes. Jellemzője, hogy a hétköznapi élettől eltérő dolgok történhetnek, felbomolhat a szokásos rend. Ahogy ilyenkor mondani szokták: "a feje tetejére áll a világ". A hosszú böjtre való felkészülésnek megfelelően ebben az időszakban az evés-ivás, a mulatozás szinte kötelező. A táncmultságok mellett különböző játékokat, vetélkedőket rendeztek, de ilyenkor volt a legtöbb lakodalom is a falvakban. Aki pedig pártában maradt, azt ebben az időszakban különösen durva, vénlánycsúfolókkal gúnyolták.

Világszerte, így a magyar nyelvterületen is a farsang adott alkalmat a különféle jelmezek, maszkok felöltésére, s az ezekben való mókázásokra. A magyar falvakban az alakoskodók beöltöztek ördögnek, kereskedőnek, cigányasszonynak, katonának, koldusnak, menyasszonynak, kéményseprőnek, boszorkánynak. A magyar falu álarcos alakoskodása között feltűnnek az állatalakoskodások. Különösen kedvelt a medve-, ló-, kecske- és gólyaalakoskodás.

A farsangi lakodalmas játékok közül leglátványosabb a nyugat-dunántúli rönkhúzással összekötött mókaházasság. Szokásos volt a farsang idején a lányok, asszonyok külön farsangolása is.

Táncmultságok

A farsang időszaka a táncmultságok legfőbb ideje volt, a falvakban a bálók többsége a kocsmákban, vagy bérelt házakban zajlott. Minden társadalmi réteg megrendezte ilyenkor a maga bálját, a szervezők általában a legények voltak. A "batus-bálókra" az ételt a lányok, az italt pedig a fiúk vitték, a zenészeket pedig a bálozók közösen fizették ki. Fontos szerepük volt ezeknek a táncos multságoknak a párválasztásban. A lányok ilyenkor bokrétát adtak a kiszemelt legénynek, aki - ha tetszett neki a lány - kítűzte a kis csokrot a kalapjára.

Vénlánycsúfolók

Az udvarlás, a párválasztás és a házasságkötések legfőbb ideje a hagyományos magyar paraszti életben a farsang időszaka volt, éppen ezért a farsang alkalmat adott arra is, hogy tréfásan, s olykor durván figyelmeztessék azokat, akik elérték a "megfelelő" kort, de még nem mentek férjhez. A csúfoló szokások főleg a farsangvégi napokhoz, húshagyó kedd éjszakájához, hamvazószerdához kapcsolódtak. Az egyik érdekes szokás a tuskóhúzás volt, ilyenkor a legények egy nagy fatuskót vonszoltak végig a falun, s a vénlányok ajtaja elé letették, hogy reggel, amikor az illető hölgy ki akar jönni, ne tudja kinyitni az ajtaját. Olyan eset is volt, hogy tuskóval szinte felszántották a vénlányok udvarát.

Köszöntők

Mint minden jeles ünnephez, az újév kezdetéhez és a farsanghoz is hozzátartoztak a jókívánságmondó és adománygyűjtő szokások. Ezek a magyar nyelvterületen mindenütt megtalálhatók voltak. Ilyenkor a kimondott szó mágikus erejével próbálták biztosítani a következő esztendőre a jó termést, a szerencsét, az állatok egészségét és szaporaságát.

Például: Farsang, farsang, háromnap farsang, / Itt is adnak, amit adnak / Ez is Isten háza, / Szálljon le rája / Az Isten áldása, / Hat lóval, hat ökörrel / Három borjas tehénnel, / Egy aranyos ekével.

Lakomák

Pontosan nem tudjuk, mit ettek a régi farsangi lakomákon, de néhány hagyomány, étkezési szokás ma is él. Sok faluban igyekeznek farsangvasárnapra és húshagyó keddre tyúkhúslevest, töltött káposztát főzni. Szívesen tálaltak még ciberelevest és kocsonyát is.

A cibere tálalása már a közeledő böjtot idézi. A cibere lényegében többféle savanyú leves gyűjtőneve. Ilyen igazi böjtös étel volt a vízben főtt aszalt gyümölcs a szilvacibere, az erjesztett korpa leve a korpacibere.

A farsangi ételek közül a legnevezetesebb a farsangi fánk. Ismert az alma, burgonya, gyűrűs, hússal töltött burgonya, marca, kubikos, szalagos, túró, és a párna csücske változat.

Farsang - Farsang - Farsang - Farsang - Farsang - Farsang.

Csoóri Sándor

Farsangi kutyabál

De érdekes volna,
ha kutyabál volna,
s farsang napján
minden kutya
bálba gyalogolna,
nagy kutya is,
kis kutya is,
kit csíp még a bolha.

Komondor kényelmes,
lassú táncot ropna,
Puli Pali csárdást,
ahogy meg van írva;
sötét szőre, bozontja
a szemébe lógna.
Csau csacsacsázna,
a foxi bokázna,
a többi vén kutya meg
leülne a hóba.

Jankovich Ferenc

Az egyszeri-kétszeri fánk

Fánkot sütött nagyanyánk... Volt öröm!
Egy üst zsír feketélt a tűzön.
De amikor kezdett duzzadni a fánk,
Nagyanyó kiált: „Elfogyott a fánk!”
Se fánk – se fánk...

Szaladtam én a szerbe szívesen,
de ott sem volt biz egy sziporka sem...
Holott kezdett már esteledni ránk.
Ott a sok fánk, és nem volt semmi fánk!
Se fánk – se fánk...

Gyárfás Endre

Varjúfarsang-Kárkarnevál

Szól a Csóka:
-Varjú Vendel!
Holnap bál lesz,
ne feledd el!
Diszkógöncben
vagy frakkban,
légy ott, hiszen
farsang van;
fürgé szárnyán
mókát szállít
január.
Ám a Varjú
ennyit mond csak:
- Kár, kár, kár.
Végül persze
elmege Vendel,
polkázik a
verebekkel,
tangózik a
sirállyal,
mulatja
vidám dal.
S mikor farsang
farkát húzza
február
így szól Vendel:
- Kár, hogy elmúlt,
kár, kár, kár!

.....

Lászlóffy Aladár, a BPT mentorának a 2004-ben újonnan megválasztott vezetőségéhez írt levele

Kedveseink!

A lelketekkel szeretnék párbeszédet kezdeményezni, mely fontosabb a test emlékezeténél. Dehogyan beleszólni, se tanácsokat osztogatni, csak közösen gondolkozni.

Nehéz időszak zárul most, hogy Szépfalusiék mindketten, a Bornemisza-márka, stúdió, világvevő márkaépítői, spiritus rectorai, itthagytak. Ők nem lemondtak, meg rólunk se mondtak le, sokszáz jegye tapintható, hallható üzenetüknek. De ők, akik a megnyugtató látszat szerint mindig és habozás nélkül tudni látszottak a következő lépést, a jövő irányába csak a kérdőjelbe csomagolt anyagot tették, teheték le eszünk tokjába, eszünk bankjába. Ebből a szempontból, ezen a sorsdöntő ponton, elárvultunk. A Bornemiszából ez a megfellebbezhetetlen állítás: hogy van és mívégre, annyi ragyogó elme tette és szándéka szerint, már csak megidézhető, festett kép. Orbis pictus. Alig vannak már a kezdő korszak, a tetőző eredmények tanúiból. E mondhatni, Európára szóló nemzeti intézményünknel a legendás szervezés, az országhatárokon átívelő kultúr diplomáciai sikerek emelték magasra a mércét. De lenni kell és méltónak lenni hozzá elég nehéz.

Már azért is, mert a magyar akkor boldog, ha emigrációjának nincs utánpótlása. A Bornemiszához eljutni: ehhez két világháborúnak és magának az Országnak kellett felrobbannia. A Bornemiszáról akár az is elmondható volna, hogy teljesítette feladatát. A szabad világ legkeletibb pályaudvaraként szervezte a cenzúra nyomorítása alatt is exportképes magyar kultúra lélegzetét, a szabad világgal való találkozásokat. Mennyiségileg is nagy volt ez a szolgálat, és értékteremtésben is gazdag ez a vám. Csupán ennek kezelése, ápolása már iszonyú felelősséget feltételez.

Ám lehet hogy újra felépülő falak, leereszkedő vasfüggönyök bürokráciája továbbra is érzéketlen lesz nemzeti kultúránk, anyanyelvünk sorsa iránt. Semmiképpen nem volna elég az egyszerű ismétlés, a bármire leegyszerűsített. Még az elhagyott szülőföldet se lehet egyszerűen nemes nosztalgiával segíteni, kitapétázni. Ez nem lehet program. Csak az előzményekből sugárzó erkölcsi tőkét élné fel. Tehetség, találékonyság, és nem egyoldalúság kell majd belengje ezt a programot.

A lelkiekkal szeretnék disputálni, a test emlékezete véges, íme, láttuk. Nem az a kérdés, hogy ki szeretné átvenni az irányítást, hanem ki adhat a teljességnek egy időknél megfelelő programot. Minden széthúzás csak hiúsági kérdésből eredhet, és Bécs ezután is a legkeletibb Nyugat, Európa közepe. Ezek axiómák. Ezek kulcsa most a Ti kezetekben van. És mi azért a Bornemiszáért epekedhetünk csak, ami már megmutatkozott. Csakis olyanért.

2004. február 20.

Bartók Miklós, a BPT 2004-ben frissen megválasztott elnöke írása az induláskor

Hogyan tovább

A BPT a márciusi közgyűlésen megállapította: munkásságának - a Szépfalusi házaspár halálával - egy többévtizedes szakasza zárult le. Haláluk pótolhatatlan űrt hagyott maga után, és hiányuk figyelmeztet a Társaság céljai, belső szerkezete és működése újra- gondolásának szükségességére.

Miért ne lehetne változatlanul folytatni? - teszik föl magukban a kérdést bizonyára sokan, e sorok olvasásakor.

Ha a BPT keletkezésének körülményeit, fölépítését és működését elemezzük, - amelynek hőskorszaka átnyúlik a rendszerváltás utáni évekre is - elkerülhetetlenül arra a következtetésre jutunk, hogy a Társaság eddigi teljesítményének titka a Szépfalusi házaspár rendkívül sokoldalú képességeire épült.

Feltételezem, a fenti képességek nélkül, az egyéni próbálkozások a jövőben kudarcra vannak ítélve. Ilyenszerű kudarcok előszele már meglegyintette a tagságot az utóbbi hónapokban.

Figyelembe kell vennünk, a térségben végbement történelmi változásokat (rendszerváltást, Magyarország EU-s csatlakozását) és ezek szellemében újra kell fogalmaznunk céljainkat, föl kell mérnünk erő tartalékainkat, és csoportmunkával, a kor követelményeinek megfelelően kell működtetnünk a Társaságot.

A 44 évvel ezelőtt megfogalmazott kettős cél – a magyar kultúra egyetemes értékeinek terjesztése és a Kárpátmedencében szerte- szórt magyar irodalmi műhelyek egymásra találásának segítése – még napjainkban is érvényes. Mégis, a céljaink árnyalatainak újragondolása és új célok kitűzése megkerülhetetlennek tűnik. "Az emigrációs évtizedeknek a történelmi fordulat kegyelme folytán végük van: a bécsi magyaroknak is most kell létre hozniuk új kapcsolataikat az anyaországgal és ennek kultúrájával" - figyelmeztetett Pomogáts Béla 1996-ban.

Az ausztriai magyar szervezeteknek föl kell készülniük a Magyarország EU-s csatlakozása nyomán jelentkező váratlan kihívások megoldására. Ezért a magyar szervezetek közötti új kapcsolatrendszerek kiépítése és a meglévők elmélyítése sürgető követelmény.

Szeretnénk munkánkban az Ausztriában élő és tanuló magyar diákokat is bevonni.

A BPT vezetőségének nevében kérem a Bornemisza Péter "szellemében gondolkodókat", segítsék céljaink megvalósítását.

Gyermekek oldala - Gyermekek oldala - Gyermekek oldala.

Szép Ernő

Mátyás király bolondja

Egy ebéd után a király, elbocsátva vendégeit, bement a legbelső szobájába, kikönyökölt az ablakba, nézegetett lefelé a Duna szép széles vizére. Ha csak pihent is a király, ha csak nézegette a habot meg a halászt meg a Duna hátán lebegő csónakot, akkor is cselekedett valamit, mert gondolkozott. Fejedelmeknek, pápának küldendő levelén, ország baján, hadi terveken – mindig volt Mátyás királynak főbenjáró gondolkoznivalója.

Akármilyen mélyen gondolkozott, észrevette a király, hogy nagy sebbel-lobbal jön az ő tarka udvari bolondja a kapu felé.

Lekiált Mátyás az ablakból:

-- Hová kocogsz, komám?

Felkiált a bolond:

-- Éppen tehozzád, komám!

-- Akkor ne siess, komám, mert ebbe a szobába bolondnak nem lehet bejönni.

-- Nem-é? Hát akkor te hogy mentél be, komám?

-- Hú azt a ... – kicsi híja volt, hogy Mátyás el nem káromkodta magát. Ha ezt a felségsértést nem olyan bolond követi el, aki okos, hanem olyan bolond, aki buta, biztos a hóhér tépte volna ki a nyelvét. De a bölcs király egyszeribe leparancsolta az indulatát, és jókedvvel kacagott le a bolondra. Aztán pedig elkomolyodott, s azt gondolta magába merülve, hogy bizony nem árt, ha a világ hatalmasai is hallanak egyszer effélét, annál jobban ügyelhetnek azután, hogy halandói gyarlóságukban bolond dolgot el ne kövessenek.

Monda

Mi van legtöbb a világon?

Mátyás királynál vótak az urak, sok főúr vót a társaság közt, elkezdtek beszélgetni: mi van legtöbb a világon? Tanálgatták: ez van, az van! Beszölt az udvari bolond is, aszonta: ű tudja, mi van legtöbb a világon!

-- Hát, mi van, bolond? - kérdezik tüle -, ha mögmondod, tíz forintot kapsz, ha mög nem tudod mondani, botot kapsz! No, hát mi van a legtöbb a világon?

-- Mi vóna más - mondja a bolond -, mint orvos.

-- Az nem igaz! Hanem mönj be a szobádba, gondolkozzál, aztán mondd mög!

Bemönt a bolond a szobájába, alighogy beért, elvetötte magát, keservessen nyögött. Viszik Mátyás királynak a hírt, hogy:

-- Möghal mán a bolond!

Mögijedt Mátyás király, és a főurak szalannak a szobájába, nézik, hát, csakugyan el van terülve. Nagyon sajnálták, mert sokat löhetött neki nevetni, mingyár komendáltak neki, ki mit tudott. Az egyik komendálta neki a vizes borogatást, a másik az érvágást, a harmadik a piócat, szóval mindnyája komendált valamit. Mikó mindnyáját kívárta, hogy mit komendál, fölugrik, és a király elébe fordul, aszongya:

-- Fölségös királyom! Kié a nyereség? Mer ha egy palotába ennyi doktor van, hát akkor mönnyi van az egész világon?!

A monda gyűjtőhelye: Hódmezővásárhely (Csongrád megye)

Figyelő Figyelő Figyelő Figyelő

ELŐZETES

A Bornemisza Péter Társaság következő, márciusi előadásának meghívottja **Bujdosó Alpár** (Bécs), avantgárd író, szerkesztő: *A Párizsi Magyar Műhely története*. 2014 március 2., vasárnap, délután 17:30-kor, 6. Bécs, Capistrangasse 2/15.

KIÁLLÍTÁS

Újrafestett valóság 2.0

Róma és Berlin után a **Bécsi Magyar Nagykövetség** Aulájában (1. kerület, Bankgasse 4-6) nyílik meg január 23.-án ez az osztrák - magyar vándorkiállítás. A tárlat a Magyar Nemzeti Galéria immáron három éve elkezdett Esélyegyenlőségi programjának ausztriai állomásaként valósult meg, amelynek keretében közösen állítanak ki kortárs alkotók és fogyatékos művészek. A kiállítás február 6.-án zár.

FABERGÉ - Der Juwelier des Zaren (A cár ékszerésze)

Február 18.-ától lesz látható a bécsi **Kunsthistorisches Museum** termeiben az előző századforduló legjelentősebb és legbefolyásosabb ékszerésze, Peter Carl Fabergé alkotásaiból összeállított tárlat. A híres aranyműves 1885-től kezdve az utolsó orosz cár udvari ékszerészeként, virtuóz esztétikai és technikai kivitelezésű művek megalkotója volt. A kiállított több mint 160 érték tárgy egyben összehasonlításképpen bepillantást nyújt a 19. század végi, Fabergével kortárs orosz ékszerészek műhelyeibe is.

RAFFAELLO - Az eszmény diadala

Budapesten a **Szépművészeti Múzeum** kiállításán szereplő hatvan alkotás Raffaelo - a reneszánsz egyik legnagyobb festője - művészetének a következő évtizedek itáliai mestereire gyakorolt hatását is jól szemlélteti. Raffaelo sajátkezű rajzai mellett tanítványai számos műve is látható a tárlaton. A rajzok és metszetek mellett, szabad szemmel is jól kivehető alárajzolása miatt, Raffaelo híres Esterházy Madonnája is helyet kapott a kiállításon, így a festmény első alkalommal került a rajzok kontextusába. A kiállítás március 30.-án zár.

SZÍNHÁZ

LILIOMFI

A **Bornemisza Péter Társaság Színjátszó Csoportja** 2013. december 29.-én mutatta be nagy sikerrel Bécsben Szigligeti Ede vígjátékát. További előadások: február 15.-én Felsőőrön, március 1.-én Linzben és március 20.-án, 19 órakor Bécsben, a Collegium Hungaricumban (2. kerület. Hollandstrasse 4.).

Absender: P.b.b.
Péter Bornemisza Gesellschaft
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

www.bornemisza.at

“Wiener Post“
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien

Österreichische Post AG Info.Mail Entgelt bezahlt

Medieninhaber und Herausgeber: Péter Bornemisza Gesellschaft, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

E-Mail: zoltan_ka@yahoo.com Redaktion: Zoltán Kászoni /// Bankverbindung: Creditanstalt Bankverein, A-1011 Wien, Schottengasse 6
BLZ: 11000. Konto Nr. 00207578600, IBAN: AT58110000207578600; SWIFT (BIC): BKAUATWW